

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziellewicz

w sprawie notariusz J. Ż.
obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 50 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie,
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 13 października 2022 r.
kasacji wniesionej przez obwinioną
od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej z dnia 17 stycznia 2022 r., sygn. akt WSD 3/2021,
utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Notarialnej w [x] z dnia 2 lutego 2021 r., sygn. akt SD [...]

oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a wydatkami postępowania kasacyjnego w kwocie 20 zł. (dwadzieścia złotych) obciąża J. Ż.

UZASADNIENIE

Rada Izby Notarialnej w [x] wniosła o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec notariusz J. Ż. o to, że:

1. w okresie od dnia 23 lipca 2019 r. do dnia 27 sierpnia 2020 r. w T., pomimo wydania przez Sąd Okręgowy w Tarnowie I Wydział Cywilny, prawomocnego postanowienia z dnia 13 maja 2019 r., sygn. akt I Ns 32/19, w sprawie wyrażenia zgody na wydanie wypisu aktu notarialnego z dnia 26 kwietnia 2004 r., Repertorium A nr [...], dla D. K., która zwróciła się w dniu 3 lipca 2019 r. do kancelarii notarialnej notariusz J. Ż. z wnioskiem o wydanie

wypisu tego aktu, notariusz J. Ż. zaniechała wydania jej wypisu tego aktu, przez co odmówiła jej dokonania tej czynności, co stanowi delikt dyscyplinarny w postaci oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawnych oraz uchybienia powadze i godności zawodu z art.50 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r.- Prawo o notariacie – dalej powoływana jako p.n., w związku z art.110 § 2 tej ustawy oraz § 20 ust. 1 i § 11 ust.1 Kodeksu Etyki Zawodowej Notariusza,

2. w okresie od dnia 23 lipca 2019 r. do dnia 27 sierpnia 2020 r. w T., nie stwierdziła w protokole odmowy dokonania czynności tj. wydania D. K. wypisu aktu notarialnego z dnia 26 kwietnia 2004 r. Repertorium A nr [...], która zwróciła się o wydanie tego wypisu w dniu 3 lipca 2019 r. do kancelarii notarialnej notariusz J. Ż., co stanowi delikt dyscyplinarny w postaci oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawnych oraz uchybienia powadze i godności zawodu z art. 50 p.n. w związku z art. 81a tej ustawy oraz § 7 i § 11 ust.1 Kodeksu Etyki Zawodowej Notariusza,
3. w okresie od dnia 23 lipca 2019 r. do dnia 27 sierpnia 2020 r. w T., nie pouczyła D. K. o prawie i trybie zaskarżenia odmowy dokonania czynności tj. wydania jej wypisu aktu notarialnego z dnia 26 kwietnia 2004 r., repertorium A nr [...], co stanowi delikt dyscyplinarny w postaci oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawnych oraz uchybienia powadze i godności zawodu z art. 50 p.n. w zw. z art.82 tej ustawy i § 11 ust. 1 Kodeksu Etyki Zawodowej Notariusza.

Sąd Dyscyplinarny Izby Notarialnej w [x] orzeczeniem z dnia 2 lutego 2021 r., sygn. akt SD [...]:

1. obwinioną notariusz J. Ż. uznał za winną popełnienia czynu opisanego w punkcie 1. wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, stanowiącego przewinienie zawodowe w postaci oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawnych oraz uchybienia powadze i godności zawodu z art. 50 p.n. w związku z art. 110 § 2 tej ustawy oraz w związku z § 20 ust. 1 i §11 ust. 1 Kodeksu Etyki Zawodowej Notariusza i za to na mocy art. 51 §1 pkt 2 p.n. wymierzył jej karę nagany,

2. obwinioną notariusz J. Ż. uznał za winną popełnienia czynu opisanego w punkcie 2. wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, stanowiącego przewinienie zawodowe w postaci oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawnych oraz uchybienia powadze i godności zawodu z art. 50 p.n. w związku z art. 81 tej ustawy oraz w związku z § 7 i § 11 ust. 1 Kodeksu Etyki Zawodowej Notariusza i za to na mocy art. 51 §1 pkt 2 p.n. wymierzył jej karę nagany,
3. obwinioną notariusz J. Ż. uznał za winną popełnienia czynu opisanego w punkcie 3. wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, stanowiącego przewinienie zawodowe w postaci oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawnych oraz uchybienia powadze i godności zawodu z art. 50 p.n. w związku z art. 82 tej ustawy i w związku z §11 ust. 1 Kodeksu Etyki Zawodowej Notariusza i za to na mocy art. 51 §1 pkt 1 p.n. wymierzył jej karę upomnienia,
4. na podstawie art. 626 §1 k.p.k. w zw. z art. 69 p.n. kosztami postępowania w kwocie 263,60 zł obciążył obwinioną notariusz J. Ż..

Odwołanie od tego orzeczenia złożyła obwiniona notariusz J. Ż.. Zaskarżyła orzeczenie w całości. W piśmie tym podniosła, że w okresie od dnia 23 lipca 2019 r. do dnia 18 marca 2021 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim oraz że wystąpiła do Sądu Rejonowego w Tarnowie o zgodę na złożenie wypisu aktu do depozytu sądowego, gdyż nie jest go w stanie sama sporządzić. Podnosząc powyższe, wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i zwrot kosztów postępowania.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie orzeczeniem z dnia 17 stycznia 2022 r., sygn. akt: WSD 3/2021, utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie, oraz zasądził od obwinionej notariusz J. Ż. na rzecz Krajowej Rady Notarialnej koszty postępowania odwoławczego w kwocie 956,41 zł.

Kasację od orzeczenia złożyła obwiniona notariusz J. Ż., podnosząc, że w okresie objętym zarzutem przebywała na zwolnieniu lekarskim. Wniosła

o przeprowadzenie dowodów z załączonych zaświadczeń oraz akt sprawy WSD 3/2021, WSD 4/2021 i WSD 6/2021, prosząc jednocześnie o pomoc.

W odpowiedzi na kasację Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Rady Notarialnej w pierwszej kolejności wniósł o pozostawienie kasacji bez rozpoznania, gdyż zachodzą okoliczności wymienione w art. 530 § 2 k.p.k., natomiast w przypadku merytorycznego rozpoznania tej kasacji, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej oraz obciążenie obwinionej notariusz J. Ż. kosztami postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

W myśl art. 63a p.n. od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej, przysługuje obwinionemu, rzecznikowi dyscyplinarnemu, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Krajowej Radzie Notarialnej kasacja do Sądu Najwyższego. Do rozpoznania tej kasacji stosuje się odpowiednio przepisy k.p.k. o kasacji, z wyłączeniem art. 526 § 2 k.p.k. oraz art. 530 § 3 k.p.k. (por. art. 63 e p.n.). Jeżeli taka kasacja jest rozpoznawana na rozprawie, to rozpoznaje ją Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów (por. art. 63d. § 3 p.n.), jeżeli zaś jest oczywiście bezzasadna lub oczywiście zasadna, to może zostać rozpoznana na posiedzeniu (por. art. 535 § 3 k.p.k. w zw. z art. 63 e p.n., oraz art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 63 e p.n.).

Jak wyżej wspomniano, kasacja przysługuje od prawomocnego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej. **To orzeczeniu tego Sądu należy zarzucić rażące naruszenie prawa, ewentualnie rażącą niewspółmierność kary. Trzeba też wykazać w kasacji, iż to zarzucane rażące naruszenie prawa mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia** (por. W. Koziulewicz, Kasacja w sprawach dyscyplinarnych notariuszy, Rejent, nr specjalny, marzec 2010,r., s. 171 – 191, wyrok Trybunału

Konstytucyjnego z dnia 25 czerwca 2012 r., sygn. akt K 9/10, OTK 2012, z. 6A, poz. 66).

Przede wszystkim należy podkreślić, że obwiniona notariusz J. Ż. w postępowaniu odwoławczym nie przedstawiła dowodów, w tym zwłaszcza zaświadczeń lekarskich, z których by wynikało, że jej stan zdrowia uniemożliwiał wykonywanie czynności zawodowych notariusza. Sąd dyscyplinarny II instancji zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, o przesłanie stosownych dokumentów, jednakże instytucja ta poinformowała, że brak jest podstaw prawnych do realizacji tego wniosku (por. pismo ZUS, korespondencja z Ministerstwami: Rodziny i Polityki Społecznej oraz Sprawiedliwości). W związku z tym, postawiony w kasacji, w sposób niezwykle zawiły, zarzut rażącego naruszenia prawa mogącego mieć wpływ na treść orzeczenia poprzez nieprzeprowadzenie tego dowodu przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej w Warszawie, nie może zostać uznany za zasadny.

Przypomnieć wypada w tym miejscu, że zgodnie z obowiązującymi przepisami to wyłącznie obwiniona notariusz J. Ż. ma możliwość uzyskania zaświadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Z tego względu to na obwinionej notariusz J. Ż. ciążył obowiązek przedstawienia tych dowodów.

Na marginesie trzeba wskazać, że zgodnie z art. 21 p.n., na obwinionej notariusz J. Ż. spoczywał też obowiązek wyznaczenie zastępstwa na czas niemożności pełnienia obowiązków, a dopiero w przypadku nieobecności wynikłej z nieprzewidzianych przyczyn oraz niewyznaczeniu zastępstwa, obowiązek ten spoczywa na prezesie rady izby notarialnej. W realiach niniejszej sprawy nie spełniona została przesłanka zarówno wyznaczenia zastępcy przez obwinioną notariusz J. Ż., jak również informacji dotyczącej permanentnej nieobecności, zgłoszonej właściwej radzie izby notarialnej. Bowiem dopiero w takim przypadku można by było scedować odpowiedzialność za skutki braku wymaganych czynności notariusza, kolejno na zastępcę notariusza i na prezesa rady właściwej izby notarialnej. Gdyby zaś uznać permanentną nieobecność obwinionej notariusz J. Ż. za zaprzestanie prowadzenia kancelarii, o której mowa w art. 22 p.n., obowiązek wyznaczenia zastępstwa ciążyłby na radzie właściwej izby notarialnej. Niemniej jednak, żeby taka decyzja mogła zostać przez tę radę podjęta, musi ona

dysponować stosownymi informacjami, a takich danych, jak wynika z realiów sprawy, Rada Izby Notarialnej w [x] nie posiadała.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy, z mocy art. 535 § 3 k.p.k. w zw. z art. 63 e p.n., rozstrzygnął jak w postanowieniu.

[as]